

Warszawa, dnia 26 lipca 2006 r.

KANCELARIA SENATU
BIURO LEGISLACYJNE

**Opinia prawna o uchwalonej przez Sejm w dniu 21 lipca 2006 r.
ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym**

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem uchwalonej przez Sejm w dniu 21 lipca 2006 r. ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, określanej dalej jako "ustawa", jest skupienie zadań i kompetencji w zakresie nadzoru bankowego, nadzoru emerytalnego, nadzoru ubezpieczeniowego, nadzoru nad rynkiem kapitałowym, nadzoru nad instytucjami pieniądza elektronicznego i nadzoru uzupełniającego przez utworzony w tym celu organ – Komisję Nadzoru Finansowego. W związku z tym ustawa określa organizację, zakres i cel sprawowania nadzoru nad rynkiem finansowym, dokonując nowelizacji 44 ustaw.

II. Uwagi szczegółowe

1. Artykuł 12 ust. 2 pkt 1 lit. z ustawy stanowi, że Komisja Nadzoru Finansowego nie może upoważnić Przewodniczącego Komisji, Zastępców Przewodniczącego oraz pracowników Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego do wydawania opinii o wniosku ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa w sprawie utworzenia banku państwowego, a także przekształcenia banku państwowego w spółkę akcyjną z udziałem Skarbu Państwa oraz zakresu przeznaczenia majątku banku państwowego na pokrycie kapitału akcyjnego w spółce akcyjnej lub zbyciu tego majątku tworzonej spółce akcyjnej z udziałem Skarbu Państwa. W myśl art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.), w brzmieniu nadanym przez ustawę, bank państwowy może być utworzony przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia, na wniosek ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa zaopiniowany przez Komisję Nadzoru Finansowego. Z kolei zgodnie z art. 44 ustawy – Prawo bankowe, w brzmieniu nadanym przez ustawę, Rada

Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego, w drodze rozporządzenia, przekształca bank państwowy w spółkę akcyjną z udziałem Skarbu Państwa oraz określa, w jakim zakresie majątek banku państwowego zostanie wniesiony do spółki akcyjnej na pokrycie kapitału akcyjnego, w jakim zaś nastąpi zbycie tego majątku tworzonej spółce akcyjnej z udziałem Skarbu Państwa. Literalne brzmienie cytowanych przepisów prowadzi do wniosku, że o ile unormowanie art. 14 ust. 1 statuuje kompetencję Komisji Nadzoru Finansowego do opiniowania **wniosku ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa** w przedmiocie utworzenia banku państwowego, to art. 44 przewiduje formę współuczestniczenia tej Komisji w wydawaniu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przekształcenia banku państwowego w spółkę akcyjną z udziałem Skarbu Państwa, polegającą na **opiniowaniu projektu tego rozporządzenia**. Z merytorycznego punktu widzenia różnica pomiędzy zaprezentowanymi konstrukcjami prawnymi może wydawać się subtelna, jednakże z legislacyjnego punktu widzenia art. 12 ust. 2 pkt 1 lit. z ustawy powinien stanowić o wydawaniu opinii o przekształceniu banku państwowego w spółkę akcyjną z udziałem Skarbu Państwa oraz zakresie przeznaczenia majątku banku państwowego na pokrycie kapitału akcyjnego w spółce akcyjnej lub zbyciu tego majątku tworzonej spółce akcyjnej z udziałem Skarbu Państwa.

2. Mając na uwadze, że rozpatrywanie sporów między uczestnikami rynku finansowego ma być **zadaniem** sądu polubownego, nie zaś jego **celem**, modyfikacji wymaga art. 18 ust. 1 ustawy.

3. Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy to Komisja Nadzoru Finansowego, nie zaś jej Przewodniczący, jest organem właściwym w sprawach nadzoru nad rynkiem finansowym. W związku z tym błędnie zostały sformułowane przepisy art. 38 i art. 44 pkt 1 ustawy, które – dokonując nowelizacji odpowiednio ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz.U. Nr 50, poz. 580 ze zm.) oraz ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych oraz o Krajowym Systemie Informatycznym (Dz.U. Nr 110, poz. 1189 ze zm.) – przewidują uprawnienia do uzyskiwania stosownych danych przez Przewodniczącego Komisji lub upoważnionego przez niego przedstawiciela, nie zaś przez Komisję.

4. Niektóre przepisy rozdziału 4 ustawy "Zmiany w przepisach obowiązujących" wymagają zmian z uwagi na konieczność zapewnienia konsekwencji legislacyjnych utworzenia Komisji Nadzoru Finansowego, zniesienia Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych oraz Komisji Nadzoru Bankowego i likwidacji urzędów obsługujących te organy, a także potrzebę zapewnienia wewnętrznej spójności zmienianych ustaw.

5. Mając na uwadze, że zgodnie z art. 67 ust. 2 ustawy Komisja Nadzoru Finansowego ma przejąć zadania i kompetencje Komisji Nadzoru Bankowego z dniem 1 stycznia 2008 r., zniesienie tej Komisji oraz likwidacja Generalnego Inspektoratu Nadzoru Bankowego powinny nastąpić w tym samym dniu. Z literalnego brzmienia art. 66 ustawy należałoby wnosić – co z pewnością nie było zamiarem projektodawcy i ustawodawcy sejmowego – że w dniu 31 grudnia 2007 r. brak będzie organu nadzoru bankowego. Warto przy tym zauważyć, że przepisy art. 65 i art. 67 ust. 1 ustawy prawidłowo ustanawiają jednolity termin przejścia zadań i kompetencji Komisji Papierów Wartościowych i Giełd oraz Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych oraz odpowiednio zniesienia, wygaśnięcia kadencji i likwidacji tych organów, ich przewodniczących i urzędów obsługujących te organy. W związku z tym w art. 66 w zdaniu wstępnym wyrazy "31 grudnia 2007 r." powinny zostać zastąpione wyrazami "1 stycznia 2008 r."

6. Wydaje się, że – wzorem unormowań dotyczących urzędów obsługujących Komisję Papierów Wartościowych i Giełd oraz Komisję Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych – w art. 71 ustawy należy dodać ust. 3, który stanowiłby, iż należności i zobowiązania Generalnego Inspektoratu Nadzoru Bankowego stają się z dniem 1 stycznia 2008 r. należnościami i zobowiązaniami Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, który wstępuje w prawa i obowiązki wynikające z umów i porozumień zawartych przez Generalny Inspektorat Nadzoru Bankowego.

7. Przepisy art. 74 ust. 2 i 3 ustawy powinny zostać zmodyfikowane w taki sposób, aby uwzględniały fakt, że w dniu 22 lipca 2006 r. Sejm uchwalił ustawę o służbie cywilnej, która zastąpić ma obowiązującą ustawę z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483 ze zm.)

8. Artykuł 81 ustawy powinien zostać bezwzględnie skreślony jako normatywnie bezwartościowy, a zarazem wprowadzający w błąd. Zamiast niego należy:

- 1) zidentyfikować te przepisy ustawy, które powinny wejść w życie dopiero z dniem 1 stycznia 2008 r. z uwagi na to, że z tym dniem zadania i kompetencje należące do Komisji Nadzoru Bankowego mają zostać przejęte przez Komisję Nadzoru Finansowego;
- 2) w taki sposób zredagować art. 82 pkt 2 ustawy, aby stanowił on, że przepisy, o których mowa w pkt 1, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

9. W toku senackiego postępowania legislacyjnego należy zlikwidować sprzeczność pomiędzy przepisami art. 54 pkt 5 i art. 62 pkt 5 opiniowanej ustawy a przepisami art. 58 i art. 68 uchwalonej przez Sejm w dniu 22 lipca br. ustawy o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych.

10. Niezależnie od wskazanych wyżej uwag, ustawa wymaga również innych zmian, wynikających z konieczności respektowania zasad prawidłowej legislacji, zapewnienia spójności na tle systemu prawnego, a także zachowania poprawnych konstrukcji redakcyjnych.

III. Propozycje poprawek

W związku z powyższymi uwagami należy postulować wprowadzenie do tekstu ustawy następujących poprawek, z zastrzeżeniem konieczności opracowania poprawki dotyczącej nadania nowego brzmienia art. 82 pkt 2 ustawy na tle uwagi wyrażonej w pkt II.8. niniejszej opinii:

- 1) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 w lit. d po wyrazach "oddziału banku zagranicznego" dodaje się wyrazy "w kraju";
- 2) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 w lit. e–g użyte w różnej liczbie i przypadku wyrazy "walne zgromadzenie akcjonariuszy" zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami "walne zgromadzenie";
- 3) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 w lit. e po wyrazie "nabycia" dodaje się wyraz "akcji";

- 4) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 w lit. e wyrazy "uzyskałaby ona prawo do wykonywania ponad" zastępuje się wyrazami "osiągnęłaby lub przekroczyła próg";
- 5) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 w lit. h wyrazy "Kodeksu spółek handlowych" zastępuje się wyrazami "ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.)";
- 6) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 w lit. n wyrazy "art. 124" zastępuje się wyrazami "art. 124 ust. 1" oraz skreśla się wyrazy "na połączenie z innym bankiem,";
- 7) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 w lit. o skreśla się wyrazy "na nabycie przedsiębiorstwa bankowego przez bank,";
- 8) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 w lit. q skreśla się wyrazy "na przekroczenie limitu wielkości wkładów niepieniężnych funduszy własnych banku,";
- 9) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 w lit. s po wyrazie "ograniczenia" dodaje się wyraz "zakresu";
- 10) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 w lit. u po wyrazie "bank" dodaje się wyrazy ", za zgodą banku przejmującego,";
- 11) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 lit. z otrzymuje brzmienie:
"z) wydawania opinii:
  - o wniosku ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa w sprawie utworzenia banku państwowego,
  - o przekształceniu banku państwowego w spółkę akcyjną z udziałem Skarbu Państwa oraz zakresie przeznaczenia majątku banku państwowego na pokrycie kapitału akcyjnego w spółce akcyjnej lub zbyciu tego majątku tworzonej spółce akcyjnej z udziałem Skarbu Państwa,";
- 12) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 w lit. zd wyrazy "art. 141" zastępuje się wyrazami "art. 141 ust. 1";

13) w art. 12 w ust. 2 w pkt 3 lit. j otrzymuje brzmienie:

"j) nakładania kar pieniężnych na zakłady ubezpieczeń, członków zarządu zakładu ubezpieczeń lub prokurentów, oraz zawieszania w czynnościach członków zarządu zakładu ubezpieczeń, występowania do właściwego organu zakładu ubezpieczeń lub innego uprawnionego podmiotu z wnioskiem o odwołanie członka zarządu lub odwołanie udzielonej prokury, bądź występowania o zwołanie posiedzenia walnego zgromadzenia;"

14) w art. 12 w ust. 2 w pkt 4 w lit. u wyraz "inwestycyjnych," zastępuje się wyrazami "inwestycyjnych oraz";

15) w art. 17 w ust. 3 wyrazy "Przepisy ust. 1" zastępuje się wyrazami "Przepis ust. 1";

16) w art. 18 w ust. 1 wyraz "celem" zastępuje się wyrazem "zadaniem";

17) w art. 25 w pkt 1:

a) w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

"a) w pkt 1 wyrazy "Komisji Papierów Wartościowych i Giełd" zastępuje się wyrazami "Komisji Nadzoru Finansowego",

b) dodaje się lit. a¹ w brzmieniu:

"a¹) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) po zasięgnięciu opinii Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, szczególne zasady rachunkowości domów maklerskich i jednostek organizacyjnych banków, w ramach których prowadzona jest działalność maklerska, w tym zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym oraz odpowiednio w sprawozdaniu finansowym jednostek powiązanych oraz w sprawozdaniach z działalności,";

18) w art. 33 w pkt 2, w art. 48 wyraz "odpowiednie" zastępuje się wyrazem "odpowiednio";

19) w art. 33:

a) dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

"3a) w art. 110 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

- "3) osób upoważnionych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego oraz pracownika Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego,";
- b) w pkt 10 skreśla się wyrazy "w art. 110 w pkt 3,";
- 20) w art. 33
- a) w pkt 9 przed lit. a dodaje się lit. ... w brzmieniu:
"...) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. W celu sprawdzenia uzyskanych informacji pracownicy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego oraz osoby upoważnione przez tę Komisję mogą, z zastrzeżeniem ust. 3, dokonywać czynności kontrolnych w podmiotach działających w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1, oraz przedsiębiorstwach pomocniczych usług bankowych świadczących usługi na rzecz przedsiębiorstw działających w tych holdingach. Przepis art. 139 ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio.";
- b) w pkt 10 wyrazy "w art. 141h w ust. 1 i 3" zastępuje się wyrazami "w art. 141h w ust. 3";
- 21) w art. 33 w pkt 10 po wyrazach "w art. 127 w ust. 1 w pkt 3 w lit. c, w ust. 3 w pkt 2 we wprowadzeniu do wyliczenia i w pkt 2 w lit. a, b i d" dodaje się wyrazy "w tiret pierwszym";
- 22) w art. 33 w pkt 10 wyrazy "w art. 131 w ust. 1" zastępuje się wyrazami "w art. 131 w ust. 2 oraz w ust. 3 w zdaniu wstępnym i w pkt 3";
- 23) w art. 35 w pkt 1, w art. 59 w pkt 23 oraz w art. 63 w pkt 2–4 wyrazy "uchyla się" zastępuje się wyrazami "skreśla się";
- 24) w art. 35:
- a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
"2) uchyla się rozdział 4,";
- b) skreśla się pkt 3;
- 25) w art. 35 w pkt 7, w art. 55 skreśla się wyrazy "(Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.)";

26) w art. 38, w pkt 7b skreśla się wyraz "Przewodniczącemu" oraz wyraz "niego" zastępuje się wyrazem "nią";

27) w art. 44 w pkt 1, pkt 13a otrzymuje brzmienie:

"13a) Komisja Nadzoru Finansowego lub upoważniony przez nią przedstawiciel;"

28) w art. 47:

a) skreśla się pkt 3,

b) w pkt 4 wyrazy "art. 49 w ust. 2-4" zastępuje się wyrazami "art. 49";

29) w art. 47:

a) dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

"1a) w art. 43 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Czynności kontrolne podejmowane są przez pracowników Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego po okazaniu upoważnienia wydanego przez Przewodniczącego tej Komisji.";

30) w art. 47 dotychczasowy pkt 4 oznacza się jako pkt 2;

31) w art. 49, w pkt 8 wyrazy "Przewodniczący Komisji" zastępuje się wyrazami "Komisja Nadzoru Finansowego";

32) art. 51 otrzymuje brzmienie:

"Art. 51. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. Nr 65, poz. 594 i Nr 217, poz. 2124 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 870) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 3 w zdaniu wstępnym wyrazy "Komisji Nadzoru Bankowego" zastępuje się wyrazami "Komisji Nadzoru Finansowego";

2) w art. 10 w ust. 6 wyrazy "Komisji Nadzoru Bankowego" zastępuje się wyrazami "Komisji Nadzoru Finansowego".";

33) w art. 54:

- a) skreśla się pkt 1, 9 i 10;
- b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:
"4) rozdział 2 otrzymuje brzmienie:
"Zasady działania Komisji";"

34) w art. 54 w pkt 3:

- a) w zdaniu wstępnym po wyrazach "art. 4" dodaje się wyrazy "ust. 1",
- b) w art. 4 skreśla się ust. 2;

35) w art. 54 w pkt 3, w art. 4 w ust. 1 wyrazy "organ nadzoru" zastępuje się wyrazem "Komisja";

36) w art. 54:

- a) w pkt 5 skreśla się wyrazy "oraz art. 9-13",
- b) dodaje się pkt 5a w brzmieniu:
"5a) uchyla się art. 9-13";"

37) w art. 58 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

- "1a) tytuł działu X otrzymuje brzmienie:
"Obowiązki informacyjne funduszy inwestycyjnych i nadzór Komisji";"

38) w art. 59 w pkt 8 w zdaniu wstępnym wyrazy "wprowadzenie do wyliczenia" zastępuje się wyrazami "zdanie wstępne";

39) w art. 62 w pkt 12 dodaje się lit. a¹ w brzmieniu:

- "a¹) w ust. 2 skreśla się wyraz "również";"

40) w art. 62 w pkt 13, w ust. 1 wyrazy "w ustawach: o ofercie publicznej" zastępuje się wyrazami "w ustawie o ofercie publicznej";

41) w art. 63 pkt 6 oznacza się jako pkt 2;

- 42) w art. 66 w zdaniu wstępnym wyrazy "31 grudnia 2007 r." zastępuje się wyrazami "1 stycznia 2008 r.";
- 43) w art. 71 w ust. 1 i 2 oraz w art. 72 w ust. 1 użyty w różnym przypadku wyraz "Urzędy" zastępuje się użytym w odpowiednim przypadku wyrazem "urzędy";
- 44) w art. 71 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
"3. Należności i zobowiązania Generalnego Inspektoratu Nadzoru Bankowego stają się z dniem 1 stycznia 2008 r. należnościami i zobowiązaniami Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.";
- 45) w art. 74 w ust. 2 wyrazy "przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483, z późn. zm.)" zastępuje się wyrazami "przepisy o służbie cywilnej";
- 46) w art. 74 w ust. 3 skreśla się wyraz "jeżeli";
- 47) w art. 74 w ust. 3 wyrazy "art. 54 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej" zastępuje się wyrazami "art. 36 ustawy z dnia ... .. 2006 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Nr ..., poz. ...)";
- 48) skreśla się art. 81;
- 49) użyte w ustawie wyrazy "we wprowadzeniu do wyliczenia" zastępuje się wyrazami "w zdaniu wstępnym".

opracował Piotr Magda